

Wojciech Nazarko
TG „Sokół” Racibórz

Sokoły przyleciały do Raciborza

Wyjątkowy Jubileusz i niecodzienni Goście na obchodach 100-lecia Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” w Raciborzu i 95-lecia polskiego ruchu olimpijskiego. Uroczystości odbyły się w dniach 17-18 października pod honorowym patronatem Prezydenta Miasta Raciborza Mirosława Lenka oraz Starosty Raciborskiego Adama Hajduka.

Wielkiej pracy i determinacji wymagało przygotowanie niecodziennej uroczystości, jaką było 100-lecie Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” w Raciborzu. Jako hasło przewodnie jubileuszu wybrano słowa gen. Władysława Andersa: „Rzućmy wszystko, co nas dzieli – złączmy wszystko, co nas łączy”. Prezes Klubu Olimpijczyka i Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” **mgr Wojciech Nazarko** wraz z Zarządem przygotowali dwudniowe obchody jubileuszu. W każdej części spotkania, począwszy od rozpoczęcia uroczystości w Międzyszkolnym Ośrodku Sportowym, towarzyszyła Gościom i Organizatorom nuta patriotyzmu, sportowej zasady „fair play” oraz kultury.

Swoją obecnością zaszczytili i uświetnili obchody 100-lecia TG „Sokół” niecodzienni Goście w osobach: **dha Konrada Firleja**, Prezesa Rady Odrodzonych Towarzystw Gimnastycznych „Sokół” i PTG „Sokół” w Krakowie, **dra Kajetana Hądzelka** i **Elżbiety Kwiatkowskiej** z Rodziną Polskiego Komitetu Olimpijskiego; Olimpijczyków, Medalistów Mistrzostw Świata i Europy; Seniora Przedwojennego Sokolstwa Polskiego **dha Henryka Grabe** z Niemiec; Dyrektora Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie **Tomasza Jagodzińskiego** i **dr Iwony Grys**; Jeźdźca Pamięci **piłkarza Włodzimierza Wowy Brodeckiego**; wnuka pierwszego olimpijczyka ziemi raciborskiej księcia **Nikolausa von Ratibora** z **córką Marie-Louise**, byłego Prezesa Związku Polaków w Niemczech **Józefa Młynarczyka**; pilotów majorów **Stanisława Kiełbowicza** i **Mariana Juzaka**; Honorowego Prezesa Szkolnego Związku Sportowego **Janusza Nowakowskiego**; Kapelana Raciborskiego Sokoła **ks. Józefa Krzeptowskiego**; Druhen i Druhów wchodzących w skład Delegacji Sokolich z Warszawy, Krakowa, Bydgoszczy, Pilzna, Bielska Białej, Brzeska, Rymanowa, Czernichowa, Gliwic, Zawoi Wilczej, Zabrze, Mielca, Zgierza i Gniewkowa. Delegacje Gniazd Sokolich z Bohumina i Opawy, Rektora Uniwersytetu Opolskiego prof. Stanisława Sławomira Niciei, Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu prof. Michała Szepelawego, byłego Rektora Uniwersytetu Opolskiego prof. Franciszka Marka, byłego Rektora AWF Katowice i PWSZ w Raciborzu prof. Joachima Raczka, Posła na Sejm RP Henryka Siedlaczka, przedstawicieli władz samorządowych, miasta i powiatu pod przewodnictwem Prezydenta Miasta Raciborza Mirosława Lenka, Wiceprezydent dr Ludmiły Nowackiej, Starosty Raciborskiego Adama Hajduka, Radnej Sejmiku Wojewódzkiego Ewy Lewandowskiej, delegacji z Katowic, Rudy Śląskiej, Bytomia, Sosnowca i Wrocławia, przedstawicieli gmin powiatu raciborskiego, szkół, placówek kultury i sportu, organizacji społecznych, zakładów pracy, sponsorów; jak również licznej grupy raciborzan, biorących udział w jubileuszowych spotkaniach. Warto dodać, że na uroczystościach było obecnych pięciu prezydentów Raciborza i jeden prezydent Opawy oraz kilku wiceprezydentów i wielu radnych powiatu i miasta.

Uroczystość rozpoczęła się w Alei Olimpijczyków Ziemi Raciborskiej hymnem narodowym z ceremoniałem olimpijskim. Po oficjalnym powitaniu w imieniu Zarządów KO i TG „Sokół” w Raciborzu przez Prezesa Wojciecha Nazarko prowadzenie objął Dyrektor MOS, Wiceprezes KO „Sokół” Janusz Obarymski.

Delegacje złożyły kwiaty i zapaliły znicze pod tablicami pamiątkowymi: Ofiar Katastrofy Smoleńskiej, św. Jana Pawła II Karola Wojtyły – Honorowego Sokoła z Wadowic i Barona Pierre de Coubertina. Przystąpiono do odsłonięcia głównej tablicy pamiątkowej 100-lecia Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” w Raciborzu (wykonanej społecznie przez Józefa Dradracha, twórcy również pozostałych tablic).

Wyjątkowej symboliki dodały trzy flagi okrywające jubileuszową płytę. Jako pierwsza została odsłonięta flaga Polskiego Komitetu Olimpijskiego z Sokołem przez przedstawiciela PKOl dra Kajetana Hądzela, przedstawiciela PTG „Sokół” z Krakowa Jeźdźca Pamięci płka Włodzimierza Wowy Brodeckiego w towarzystwie Prezesa KO i TG „Sokół” Wojciecha Nazarko. Drugą flagę - Powiatu Raciborskiego odsłonili Starosta Raciborski Adam Hajduk w towarzystwie Posła na Sejm RP Henryka Siedlacza, dha Henryka Dziedzica przedstawiciela RO „Sokół” z Krakowa, Radnej Sejmiku Śląskiego Pani Ewy Lewandowskiej, i przedstawiciela Sokoła czeskiego Jiří Němeca z Bohumina. Trzecią flagę, symbolizującą Racibórz, odsłonił Prezydent Raciborza Mirosław Lenk w towarzystwie Józefa Dradracha, reprezentującego TG „Sokół” Racibórz oraz przedstawiciela Sokoła z Opawy prof. Jana Mrázka, byłego prezydenta tego miasta. Po odsłonięciu tablicy Kapelan Raciborskiego Sokoła ks. Józef Krzeptowski w towarzystwie ks. dziekana Adriana Bąbelka dokonali poświęcenia okolicznościowej płyty pamięci.

Następnie przy dźwiękach hymnu olimpijskiego i sokolego zostały wciągnięte na maszt flagi PKOl oraz Sokoła przez młodzież Gimnazjum nr 1 w Raciborzu w reprezentacyjnych biało-czerwonych strojach sportowych i udano się do budynku MOS „Sokolni im. Olimpijczyków Ziemi Raciborskiej” na drugą część uroczystości pt; „Sławy Sportu Ziemi Raciborskiej”. Obecnych powitał w imieniu Zarządu Prezes Sokoła z Wiceprezesem dyr. MOS Januszem Obarymskim. W nastrój spotkania wprowadziły recytowane przez młodzież okolicznościowe wiersze i wyświetlony film, przedstawiający ważniejsze uroczystości w Alei Olimpijczyków. Po zapaleniu znicza olimpijskiego przez złotego medalistę IO Dariusza Goździaka podziękowano działaczom, którzy przyczynili się do powstania Alei Olimpijczyków Ziemi Raciborskiej na Skwerze im „Olimpijczyków i Sław Sportu Ziemi Raciborskiej” oraz „Galerii Sław Sportu Ziemi Raciborskiej”. Wyróżnienia i Medale 100-lecia TG „Sokół” w Raciborzu otrzymali; Józef Dradrach, Jerzy Szydłowski, Janusz Lewandowski, Chrystian Muszyński i (zbiorowo) Spółdzielnia Mieszkaniowa „Nowoczesna” za opiekę nad Aleją Olimpijczyków i wieloletnią współpracę w zakresie popularyzacji ruchu olimpijskiego. Następnie przedstawiciele PKOL dr Kajetan Hądzela, Elżbieta Kwiatkowska oraz MSiT dr Iwona Grys dokonali otwarcia wystawy fotograficznej z okazji 120 rocznicy powstania Polskiego Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” w Ameryce pt. „Czołem Ojczyźnie Szponem Wrogowi”, która pokazuje na 25 planszach zdjęć historię polonijnego ruchu sportowego, opisaną w językach polskim i angielskim /autorstwa Zbigniewa Chmielewskiego/. Kolejnym punktem programu było odsłonięcie portretów kolejnych medalistów ME w Galerii Sław Sportu Ziemi Raciborskiej, co uczynili wyróżnieni sportowcy w towarzystwie swoich trenerów: Rafał Bugdol, złoty medalista MEJ w pływaniu (trener Rafał Bałys), Krzysztof Tokarski, srebrny medalista MEJ w pływaniu /trener Maria Gawliczek/, Piotr Kaszta, złoty medalista ME w brazylijskim Jiu – Jitsu. Za nieobecne Dżesikę Jaszek, Ewelinę Kamczyk i Gabrielę Grzywińską /złote medalistki MEJ w piłce nożnej/ odsłony dokonał ich trener Remigiusz Trawiński. Na zakończenie tej części uroczystości podpisano porozumienie o wzajemnej

współpracy pomiędzy Raciborskim Bractwem Kurkowym i Strzeleckim a KO i TG „Sokół” w Raciborzu, wpisano się do kroniki oraz złożono podpisy na fladze Polskiego Komitetu Olimpijskiego, na której znajdują się już wcześniej złożone autografy wybitnych sportowców, olimpijczyków uczestniczących w spotkaniach 28-letniej działalności KO i TG „Sokół”. Wśród wielu sławnych sportowców zauważono podpisy: Marii Kwaśniewskiej-Maleszewskiej, Ireny Szewińskiej, Wacława Kuźnickiego, Zygmunta Pawłasa, Elwiry Seroczyńskiej, Władysława Komara, Arkadiusza Skrzypaszka, Kazimierza Górskiego, Rafała Szukały, Otylii Jędrzejczak, Zbigniewa Pietrzykowskiego, Mariana Kasprzyka i wielu innych ambasadorów sportu polskiego.

Następnie organizatorzy kolejnych spotkań zaprosili gości na spotkania z młodzieżą. Do Gimnazjum nr 1 udali się przedstawiciele PKOl dr Kajetan Hądzelek z Panią Elżbietą Kwiatkowską, olimpijczykami Dariuszem Goździakiem i Zenonem Licznernskim oraz złotą medalistką MŚ raciborzanką Barbarą Kotowską. Spotkanie przy pełnej sali gimnastycznej przygotował i poprowadził nauczyciel tej szkoły, członek Zarządu Marcin Hańdziuk.

Do Szkoły Mistrzostwa Sportowego udali się ppłk. Włodzimierz Wowa Brodecki /Jeździec Pamięci/, pilot mjr. Marian Juzak oraz Kazimierz Cetnarski z młodzieżą klas wojskowych z Rymanowa. Przy pełnej auli młodzieży klas sportowych i wojskowych spotkanie prowadził z-ca dyr. szkoły Dariusz Szymczycha.

Do Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej na spotkanie ze studentami i na konferencję naukową pt; „Rzućmy wszystko, co nas dzieli, złączmy wszystko, co nas łączy” pod honorowym patronatem JM Rektora prof. Michała Szepelawego udali się uczestnicy konferencji i zaproszeni goście pod przewodnictwem Prezesa ROS i PTG „Sokół” dha Konrada Firleja z Krakowa i dyr. MSiT Pana Tomasza Jagodzińskiego z Warszawy. Obecnych powitała Wiceprezydent Raciborza dr Ludmiła Nowacka i Rektor PWSZ prof. Michał Szepelawy. Następnie Złotymi medalami 100-lecia TG „Sokół” w Raciborzu wyróżniono; prof. Franciszka Marka, prof. Andrzeja Nowakowskiego, prof. Michała Szepelawego, dra inż. Andrzeja Łopatę i dra Andrzeja Boguckiego. Takie same okolicznościowe medale z materiałami dotyczącymi konferencji i odpowiednią literaturą otrzymali wszyscy uczestnicy konferencji. Referat wprowadzający wygłosił prof. dr hab. Franciszek Marek z Uniwersytetu Opolskiego. Następnie wyświetlono film historyczny o 100-letniej działalności TG „Sokół” w Raciborzu z patriotycznym podkładem muzycznym i komentarzem prezesa Raciborskiego „Sokoła”. Po krótkiej przerwie rozpoczęły się obrady w dwóch blokach, które prowadzili prof. Michał Szepelawy i dr Janusz Nowak. Przez kilka godzin przedstawiciele gniazd „Sokoła” z Polski i z Czech, MSiT w Warszawie, raciborskiej uczelni przedstawiali bogatą i ciekawą historię tej patriotycznej organizacji, która w 1867 r. powstała we Lwowie, a w 1914 r. w Raciborzu. Po obiedzie goście zostali odwiezieni przez autobus Szkoły Mistrzostwa w Raciborzu do hoteli. Po drodze mogli zobaczyć nową halę sportową SMS w budowie i niedawno oddaną nowoczesną pływalnię na stadionie OSiR w Raciborzu, trzecią w tym mieście. Po krótkiej przerwie wszyscy udali się na „Wieczornicę Sokoła” do Domu Kultury „Strzecha”, miejsca powstania Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” w 1914 r.

DOM KULTURY „STRZECHA”

Jubileuszową uroczystość w Domu Kultury „Strzecha” otworzyła Dyrektor Raciborskiego Centrum Kultury Janina Wystub. Następnie głos zabrał Prezydent Miasta Raciborza Mirosław Lenk, który podziękował Prezesowi KO i TG „Sokół” oraz Zarządowi za osiągnięcia w regionie, kraju i za granicą. Wręczył bukiet kwiatów z pisemnym podziękowaniem i obrazem. Prezes zrewanżował się, dziękując w imieniu Zarządu

Prezydentowi za honorowy patronat nad jubileuszem, wręczając okolicznościowy medal 100-lecia TG „Sokół” w Raciborzu.

Uroczystość nie mogła odbyć się bez wyróżnień i odznaczeń. Jako pierwszy na scenę poproszony został Senior Sokolstwa Polskiego, mający 96 lat, a działający w Sokole w latach 1932-39 - dh Henryk Grabe, który otrzymał złoty medal z rąk dha Konrada Firleja, płka Włodzimierza Wowy Brodeckiego i członków Zarządu. Warte uwagi jest to, że na tę uroczystość przyjechał z Niemiec, gdzie aktualnie przebywa pod opieką swoich dzieci.

Za wieloletnią działalność charytatywną na rzecz Polaków mieszkających na Białorusi oraz Kresach Wschodnich specjalne wyróżnienie otrzymała Prezes Fundacji „Polesie Wschód” Genowefa Arciemowicz. Wyróżnienie wręczył Prezydent Mirosław Lenk oraz Prezes Wojciech Nazarko.

Po wyróżnieniach zobaczyliśmy osiągnięcia Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” w Raciborzu udokumentowane filmem „Na Olimpijskim szlaku pod Skrzydłami Sokoła”, do którego szczegółowy komentarz wygłosił Prezes Raciborskiego Sokoła.

Akcent patriotyczny podtrzymał chór mieszany parafii św. Mateusza i Macieja z Brzezia pod dyrygenturą dr Aleksandry Gamrot. W ich repertuarze znalazł się Hymn Sokoli i składanka pieśni patriotyczno-ludowych. Po występie chóru zaprezentowały się w tańcach ludowych trzy grupy Zespołu Pieśni i Tańca „Strzecha” im. Joli Rymszy.

Pierwszą część artystyczną zwieńczyły wyróżnienia i nagrody dla zespołów, organizacji i stowarzyszeń. Uhonorowano Towarzystwo Miłośników Ziemi Raciborskiej, Chór parafii św. Mateusza i Macieja z Brzezia, Zespół Taneczny „Uśmiech” z Tworkowa, Raciborską Orkiestrę Dętą „Plania” i zespół TE-REG-REC działający przy Raciborskim Centrum Kultury. Nagrody i wyróżnienia przygotowane przez Zarząd wręczyli Prezydent Raciborza oraz Dyrektor Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie Tomasz Jagodziński – w podziękowaniu za wieloletnią współpracę z Raciborskim Sokółem.

Ponieważ TG „Sokół” ma swoje korzenie we Lwowie, przygotowany został program rozrywkowy „Klimaty lwowskie” autorstwa Teresy Okaj, do którego muzykę przygotował Łukasz J. Porwoł. Przyjemność rozbawienia publiczności miały dwa zespoły: Teatr Amatorski „Na Zamku”, występujący publicznie po raz pierwszy oraz TE-REG-REC działający przy Raciborskim Centrum Kultury. Był to przykład integracji pokolenia dojrzałego z młodzieżą, wprowadzający w świetny nastrój. Rozrywkę nagrodzono nieustającymi brawami. Na szczególne owacje zasłużył Prezes KO i TG „Sokół” Wojciech Nazarko, który dołączył na scenę do aktorów i jako lwowianin śpiewał oraz tańczył z artystami. Była to okazja, żeby publicznie podziękować Panu Wojciechowi za współpracę, pogratulować sukcesów i tak doskonale przygotowanego jubileuszu. Wszyscy wspólnie odśpiewali gorące sto lat Prezesowi raciborskiego Sokoła.

Po nastrojowej atmosferze powrócono do odznaczeń i wyróżnień, które trafiły do wybitnych sportowców i trenerów 100-lecia. Złotym medalem 100-lecia wyróżniono Barbarę Kotowską, dwukrotną złotą medalistkę mistrzostw świata 1985 roku (pięciobój). Również złotym medalem wyróżniono Ryszarda Wolnego, złotego medalistę Igrzysk Olimpijskich w Atlancie z 1996 roku /zapasy/. Medale wręczyli: dr Kajetan Hądzelek, Prezydent Mirosław Lenk i Prezes Klubu Olimpijczyka. Takim samym medalem został wyróżniony złoty medalista Igrzysk Olimpijskich Hubert Kostka /piłka nożna/, który z przyczyn losowych nie mógł odebrać wyróżnienia podczas tego spotkania. Wyróżnienie zostało wręczone kilka dni po uroczystości w siedzibie KO „Sokół” przez członków Zarządu.

Następne medale wręczono sportowcom i trenerom, medalistom mistrzostw Europy i Świata 2014 roku. Medal otrzymała Ewa Bugdoł i z trenerem Grzegorzem